

danne Indskrænkninger, tage saadanne Raader, at den da selv betaler Udgifterne ved denne Kommission, men derom findes Intet i Paragrafen. Derjom der ellers kunde være nogen Tvivl om, at nogen af Bestemmelserne i denne Lov kun gjaldt Gods, samlet Gods, og derimod ikke gjaldt ganske beslegtede Jordbrug paa Selveiergods, saa er en saadan Tvivl hævet, hvad §. 6 angaar; thi den nævner sig udtrykkelig som kun gjældende Gods. Man kunde maasse deraf uddrage den Slutning, at, hvor ellers Lovparagrafens Udtryk tilstede Anvendelse paa Selveiergods, maatte den kunne finde Anvendelse ogsaa derpaa, idet det ikke udtrykkelig er sagt, at den kun finder Anvendelse paa Gods; deraf at netop en af Lovens Paragrafer udtrykkelig siger dette, maatte man kunne drage den Slutning, at de andre Paragrafer, saavidt som Forholdene tilstede det, skulde kunne finde Anvendelse paa Selveiergods. Enhver Tvivl i saa Henseende maa imidlertid være hævet ved de mundtlige Udtalelser, hvormed den høitærede Minister ledsagede Lovudkastet ved dets Fremlæggelse, idet det deraf klart fremgik, at Meningen var, at Lovforslaget kun skulde behandle Forholdene paa Godserne. Men saa, maa jeg tilstaa, er det mig ikke ganske klart, hvorfor den Tilføining er gjort ved §. 6: „Paa et Gods ere Fæstetvang undergivne.“ — Naar jeg før som en Hovedindvending imod Lovforslaget, — ganske vist fuldstændigt i Modsetning til, hvad den høitærede Minister har angivet som Lovforslagets Hovedtanke — har anført, at det ikke indskrænkede sig til at fastslaa, hvad der nu maatte anses for at være gjældende Lovregel — naar, siger jeg, jeg før fremhævede dette i sin Almindelighed, saa finder jeg ganske særlig Anledning til at fremhæve dette her i Anledning af §. 6. Den første Del af §. 6 gaar jo nemlig ud paa, at Fæstetvangen i Fremtiden ligger paa de Eiendomme under et Gods, som ere nævnte i §. 1. Men, som jeg allerede tidligere har tilladt mig at gøre opmærksom paa, nævner §. 1 i sit første Stykke Bøndergaard og bestemmer, hvad der skal blive tilbage som det mindste Maal af en Bøndergaard, hvorimod det andet Stykke af Paragrafen giver en Definition paa, hvad

der desforuden skal anses som en Gaard med Hensyn til Omdeling. Havde det forholdsvis Lidet at betyde, om man i §. 1 under Omdelingsindskrænkningen inddrog Eiendomme, som hidtil ikke have været fæstepligtige, saa har det derimod saa meget større og indgribende Betydning, naar man vil oversføre denne Bestemmelse af en Gaard ogsaa paa, hvad der skal være fæstepligt undergivet, altsaa udvide fæstepligten langt ud over de Grændser, indenfor hvilke den hidtil har hvilet. Det er ikke Noget, der ligger i den gamle Lovgivning, det er noget Nyt, at f. Ex. Huse, som efter den nye Matrikul have 1 Tønde Hartkorn, men som maasse efter den gamle Matrikul kun have staaet for 1 Skjæppe Hartkorn, skulde betragtes fuldstændigt som fæstepligtige Gaarde. Det Samme gjælder om de andre Eiendomme, som jeg før nævnte, der efter Bestemmelsen i §. 1 med Hensyn til Omdeling ville være at betragte som Gaarde, skjøndt de ikke hidtil have været Gaarde. En anden og meget væsentlig Bestemmelse i §. 6 tillader jeg mig ogsaa at betegne som ny, og det er den, der indeholdes i 3die Stykke. Jeg forbigaar udtrykkelig Bestemmelsen under Nr. 2, fordi jeg veed, at ansætte Lovfyndige have været af forskellig Mening om, hvad den nugældende Lovregel med Hensyn til de der betegnede Eiendomme er. Hvad derimod de Eiendomme, som ere betegnede under Nr. 3 angaar, da tror jeg at kunne sige, at idetmindste Indenrigsministeriet ikke tidligere har betragtet det som gjældende Lovregel, at Sambrug af særskilte skyldsatte Lodder nødvendigvis gjør en Sammensmeltning af Hartkornet, og endmindre, at, naar det samlede Hartkorn ved et saadant Sambrug af mindre Lodder vorede op til en eller to Tønder Hartkorn, at det saa skulde konstituere en Gaard. Jeg tror, at ogsaa denne Bestemmelse maa betegnes som en ny Bestemmelse. Jeg tror at vide, hvad det er, der har foranlediget denne Bestemmelse. Jeg skulde tage meget fejl, om det ikke var det enkelte eller de enkelte Exempler, som i forrige Samling bleve nævnte paa, hvorledes man snedigt havde troet at kunne omgaa Fæstelovgivningen ved næsten pro forma at frastille en Gaard Parceller under Navn af Huslodder